

UNIVERSITETI I EVROPËS JUGLINDORE
УНИВЕРЗИТЕТ НА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА
SOUTH EAST EUROPEAN UNIVERSITY

Study program **E drejta penale (2012/2013)**

Fakulteti	Drejtësia
Cikli i studimeve	Cikli i dytë (Pasdiplomike)
SETK	120
Titulli	Magjistër i shkencave juridike / Drejtimi: E drejta penale
Numri në arkiv i akreditimit [120]	14-1190/7
Data akreditimit	18.10.2012

Përshkrimi i programit

Programi studimor e drejta penale synon të ofrojë një gamë të moduleve që do të përbëjnë bazën e informacioneve dhe të dijeve të avancuara mbi lëndët juridike penale me qëllim të aftësisimit profesional të studentëve për profesionet themelore juridike që lidhen me këtë lëm duke ofruar njohuri solide, të veçanta dhe sistematike mbi institutet dhe konceptet e të drejtës penale në R. e Maqedonisë dhe njohuri krahasuese nga rajoni dhe BE-ja.

Karriera

Diploma e Fakultetit juridik njihet nga Oda e avokatëve dhe noterëve në RM. Titujt profesionalë të avokatëve dhe të noterëve kërkojnë regjistrim formal në këto oda. Diploma e Fakultetit juridik u mundëson studentëve një qasje në organet shtetërore, sidomos në organet gjyqësore, si: gjykatat dhe prokuroritë publike. Fakulteti juridik ka nënshkruar marrëveshje bashkëpunimi me Akademinë për trajnimin e gjykatësve dhe të prokurorëve publikë në RM. Studentëve që do të kenë ambicie të merren me punë hulumtuuese shkencore, Fakulteti juridik i UJEL-së, u mundëson vazhdimin e studimeve të ciklit të tretë (studime të doktoraturës).

Rezultatet e të mësuarit

Njohuritë dhe të kuptuarit

- Ka njohuri të avancuara teorike, empirike dhe krahasimtare për shkencat penale juridike si dhe njohuri të avancuara për legjdhënien dhe praktikën gjyqësore në sferën e parandalimit të kriminalitetit.
- Ka kuptim të jashtëzakonshëm për problemet që lidhen me krimin dhe sanksionet penale, veçanërisht në fushat e të drejtës krahasimtare penale dhe të së drejtës procedurale penale, kriminologjisë dhe penologjisë teorike dhe zbatimore, kriminologjisë dhe shkencave forenzike (mjekësia, psikiatria dhe psikologjia gjyqësore).
- Ka njohuri specifike për teknikat dhe metodat e avancuara të hulumtimit në sferën e të drejtës penale dhe të procedurës penale.

Aplikimi i njohurive dhe të kuptuarit

- Identifikon dhe analizon problemet komplekse në fushën e të drejtës dhe procedurës penale, kështu që mund të marrë pjesë aktive në të gjitha shkallët e procedurës penale si dhe interpreton çështje të avancuara të ligjdhënies penale (duke

përfshirë këtu edhe punën si gjyqtar, prokuror ose avokat, pas fitimit të kualifikimeve të nevojshme sipas ligjdhënies së RM-së).

- Përdor njohuritë e fituara përmes punës kërkimore në procesin e zgjidhjes së problemeve me anë të krahasimit të praktikave dhe zgjidhjeve në sferën e parandalimit të kriminalitetit.

Aftësitë për të vlerësuar

- Ka mendim më të zhvilluar kritik përmes metodës së analizës dhe të krahasimit.
- Zhvillon shkathtësi për zgjidhjen e problemeve përmes praktikës së zgjidhjes së rasteve më komplekse nga jurisdiksioni dhe praktika gjyqësore vendore dhe ndërkombëtare.

Aftësitë e komunikimit

- Përdor terminologji adekuate për çështje komplekse dhe specifike në sferën e shkencave juridike-penale.
- Sjell vendime të avancuara dhe punon në mënyrë të drejtëpërdrejtë dhe efektivisht si në fazën parapenale dhe në procedurën gjyqësore.
- Angazhohet aktivisht në argumentimin dhe debatin shkencor.
- I përdor gjuhët zyrtare të universitetit si dhe ka shkathtësi të avancuara të teknologjive të informimit në punën shkencore.

Aftësitë e të mësuarit

- Zhvillon rregullore për punë kërkimore që përdoret në profesionin e tij.
- Zhvillon një praktikë të mësimit të vazhdueshëm duke u angazhuar në trajnimin e personave që punojnë në institucionet shtetërore për parandalimin e kriminalitetit.

Lista e lëndëve

Semestri 1

- [6.0 SETK] **Metodologjia e hulumtimit**
- [6.0 SETK] **E drejta penale materiale**
- [6.0 SETK] **Kriminologjia**
- [6.0 SETK] **E drejta penale ndërkombëtare**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore e lirë 1**

Semestri 2

- [6.0 SETK] **E drejta procedurale penale**
- [6.0 SETK] **Kriminalistika**
- [6.0 SETK] **Penologjia**
- [6.0 SETK] **Delikuenca e të miturve**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore e lirë 2**

Semestri 3

- [6.0 SETK] **Psikologjia gjyqësore**
- [6.0 SETK] **E drejta e kundërvajtjeve**
- [6.0 SETK] **E drejta penale e krahasuar**
- [6.0 SETK] **Viktimologjia**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore 1**

Semestri 4

- [30.0 SETK] **Punimi i magjistraturës**

Description of courses

Lëndë obligative

- **Metodologjia e hulumtimit**

Studentët do të jenë në gjendje: • T'i aplikojnë metodat kryesore juridike dhe metodat tjera hulumtuese. • Të mbledhin në mënyrë kritike dhe krijuese material kërkimorë, që është relevant dhe që citohet nga autorët në mënyrë selective në përgjigjet e tyre. • Ta kuptojnë vëllimin e procesit të hulumtimit dhe qasjen në metoda të ndryshme të kërkimit shkencor dhe të jenë në gjendje ato t'i kritikojnë. • Ta studiojnë përmes qasjes së avancuar raportin midis teorisë juridike dhe praktikës kërkimore. • T'i aplikojnë shkathtësitë dhe njohuritë e mësuara në tezat e tyre.

- **E drejta penale materiale**

Bazë për mësimdhënie në këtë lëndë janë programet e lëndëve e drejta penale - pjesa e përgjithshme dhe e drejta penale - pjesa e posaçme. Me rastin e zhvillimit të mësimin në këtë lëndë, në vend të metodës tradicionale eks katedra, aktivisht do të zbatohet metoda e studimit të rastit si dhe metoda klinike.

- **Kriminologjia**

Përvetësimi i njohurive të avancuara mbi lëndën e studimit të kriminologjisë dhe të institucioneve kryesore kriminologjike, çështjet dhe tendencat bashkëkohore si dhe të bëhen studime mbi ndikimin e faktorëve të ndryshëm në kryerjen e veprave penale, ekzaminimet kriminologjike lidhur me kryesin dhe viktimën e veprës penale si dhe identifikimi dhe analizimi çështjeve bashkëkohore kriminologjike.

- **E drejta penale ndërkombëtare**

Pas përfundimit me sukses të kursit, nga studentët pritet të kenë fituar njohuri solide mbi nocionet dhe lëndën e kësaj disipline, normat në DPN, mbi pushtetin represiv dhe jurisdiksonin e shteteve, mbi ekstradimin, azilin, transferimin e procedurës penale, bashkëpunimin dhe ndihmën penale juridike, korpusin ndërkombëtar të të drejtave të njeriut dhe jurisdiksonin të instancave ndërkombëtare penale.

- **E drejta procedurale penale**

Qëllimi i kësaj lënde është që studentët të fitojnë njohuri solide teorike dhe praktike për dispozitat procedurale penale dhe për institutet me të cilat është e rregulluar ligjërisht veprimtaria e autoriteteve procedurale dhe e pjesëmarrësve të tjerë në procedurën penale, si dhe të aftësohen për zbatimin praktik të tyre.

- **Kriminalistika**

Specializimi në këtë fushë është i nevojshëm sidomos për ato kuadro që do të punojnë në organet e drejtësisë – në gjykata, prokurori publike dhe në policinë gjyqësore. Kriminalistika në thelbin e saj e ka legjislacionin penal material dhe procedural, si dhe aktet nënligjore që burojnë prej zbatimit të tyre. Çdo qenie ligjore e veprës penale pëmban në vete përcaktimin e tërësisë së fakteve dhe të rrethanave që janë relevante për zgjidhjen e gjithanshme dhe të drejtë të rastit penal.

- **Penologjia**

Përvetësimi i njohurisë për lëndën e studimit të penologjisë dhe të institucioneve kryesore penologjike, probleme dhe tendenca si dhe studimi i ndikimit të faktorëve të ndryshëm në ekzekutimin e sanksioneve penale, ekzaminimet penologjike lidhur me dënimet e shqiptuara për veprat penale, si identifikimi dhe analizimi i çështjeve bashkëkohore penologjike.

- **Delikuenca e të miturve**

Delikuentët e mitur janë në lidhje të ngushtë edhe me fenomenet e tjera socio-patologjike, siç janë: narkomania, alkoolizmi dhe prostitucioni, dukuri që sot përhapen pothuajse në çdo vend në botë, dhe, për fat të keq, ato janë të pranishme edhe në vendin tonë. Prandaj, qëllimi themelor i kësaj disipline është të zbulohen dhe të evidentohen format e reja të kësaj dukurie kriminale dhe të shpjegohen shkaqet për praninë e tyre në mënyrë që të propozohen masat e duhura për parandalim dhe repression.

- **Psikologjia gjyqësore**

Kjo disipline ka karakter ndihmës për shkencat e tjera juridike penale me qëllim të vlerësimit psikologjik të së vërtetës dhe të gënjeshtërës në procesin gjyqësor penal ndaj të pandehurve, dëshmitarëve dhe personave të tjerë në procedurën penale gjyqësore përmes vlerësimit psikologjik të deklaratave dhe veprimeve të tyre.

- **E drejta e kundërvajtjeve**

Qëllimi i lëndës konsiston në fitimin e njohurive të avancuara për të drejtën e kundërvajtjeve si disipline shkencore, si dhe për pjesën materiale dhe procedurale të saj, përfshirë këtu edhe rregullimin ligjor të kundërvajtjeve sipas Ligjit për kundërvajtje.

- **E drejta penale e krahasuar**

Lënda i shqyrton sistemet penale të vendeve të ndryshme, përmes analizës sistematike të zgjidhjeve të ligjeve penale në kontekstin e kushteve dhe faktorëve ekzistues socialë, të tendencave zhvillimore, nivelizimit të legjisllacionit penal si dhe harmonizimin e tij me të drejtën penale në suaza të BE-së.

- **Viktimologjia**

Problematika e viktimës, procesi i viktimizimit, rritja e numrit të njerëzve që janë të rrezikuar nga viktimizimi, kompensimi demit dhe prevenca e viktimitetit janë temat kyçe të kësaj lënde, për shkak se viktimizimi dhe mbrojtja e viktimave paraqesin një preokupim të madh të shoqërisë moderne.

- **Punimi i magjistraturës**

Kjo lëndë u mundëson studentëve t'i bartin shkathtësitë dhe dituritë e tyre për hulumtimin dhe hartimin e e detyrës më të komplikuar – shkrimit të punimit të magjistraturës. Lënda është paraparë që tërësisht të jetë praktik dhe studentët t'i fitojnë dituritë dhe aftësitë, shkathtësitë dhe besimin e nevojshëm që t'i qasen hulumtimit dhe shkrimit të tezës. Lënda ka vetëm një rezultat kthyes – t'u mundësojë studentëve ta shkruajnë tezën e magjistraturës me vështirësi minimale dhe me efektivitet maksimal. Gjithçka që është paraparë që të bëhet ka për qëllim përmirësimin e teknikave të hulumtimit dhe të stilit të shkrimit të tezës së magjistraturës duke pasur kujdes me këtë rast për ndalimin e shërbimit me mjetet e palejueshme siç janë: plagjiatura dhe shkelja e të drejtave të autorit, që ndalohen me Statutin e UEJL-se.

Lëndë zgjedhore

- **Retorika**

Retorika, përgjatë historisë së vet prej mbi 2500 vjeçare, retorika shfrytëzohet për shënjimin e shumë gjërave, por sot me retorikë kuptojmë artin e bindjes nëpërmjet të gjuhës. Retorika shënon mënyrën në të cilën një individ ndërlidhet me një ide apo një ide me qëllim ta bindë tjetrin. Retorika karakterizohet me disa tipare kryesore dalluese. E përkufizon qendrën nga e cila, kjo lëmi, zbulohet. Retorika më së pari i përkufizon situatat e caktuara tipike të të folurit.

- **Multilingualizmi dhe multikulturalizmi**

Qëllimi i kësaj lënde është shqyrtimi i shumëgjuhësisë në shoqëritë multikulturore, si fenomen social. Ky fenomen është masiv në mbarë botën. Gjatë ligjëratave në mënyrë më të thuktë do të shqyrtohen termat: monokulturalizëm, shumëkulturalizëm, multikulturalizëm. Do të sqarohet nocioni nacionalizmi lingvistik, ku do të theksohet se të paktën ka dy forma të këtij nacionalizmi, ku njëra formë përplasat me tjetrën: për udhëheqësit e vendeve më të fuqishme nacionalizmi ka domethënien e zgjerimit, kurse për pakicat ai merr formën e rezistencës dhe të luftës për afirmimin e identitetit, përballë një presionit të tillë. Vend të shquar në program do të ketë edhe multikulturalizmi në arsim. Në shkollë për multikulturalizmin angazhohen për programe mësimore që përfshijnë përmbajtje që u përkasin kulturave të ndryshme.

- **Kapituj të zgjedhur të avancuar të aplikacioneve TI për përpilimin e një punimi shkencor**

Qëllimi i kësaj lënde është: • T'u tregojë studentëve elementet teknike, struktura e tekstit dhe dizajni i një punimi shkencor. • T'u mundësojë studentëve të fitojnë njohuri më të thelluara dhe shkathtësi nga kapitujt e zgjedhur të aplikacioneve TI që do t'u duhen për përpunimin e punimeve shkencore e profesionale. • Zbatimi praktik i këtyre objektivave, gjatë përpunimit të punimit individual shkencor.

- **Kapituj të zgjedhur të avancuar nga aplikacionet për përpunim staistikor të të dhënave**

Qëllimi i kësaj lënde është: • T'u tregohen studentëve elementet teknike nga lëmi i statistikës: organizimi, përpunimi, krahasimi përmes analizave dhe publikimi i të dhënave. • T'u mundësojë studentëve të përfitojnë njohuri dhe shkathtësi më të përparuar nga kapitujt e zgjedhur të avancuar të aplikacioneve për përpunimin statistikor të të dhënave. • Zbatimi praktik i këtyre objektivave në përpunimin statistikor të të dhënave të marra nga pyetësorët, kontributet, studimet shkencore dhe dokumentet tjera.

- **Komunikimi profesional**

Lënda fokusohet në zhvillimin e atyre shkathtësive të komunikimit që janë thelbësore për funksionimin efektiv në botën profesionale. Studentët do ta mësojnë procesin e analizimit të një shumëllojshmërie situatash të komunikimit dhe t'u japin përgjigje adekuate po atyre. Ndër temat që do të përfshihen janë: komunikimi në organizata, komunikimi ndërpersonal dhe grupor, prezantimet gojore, intervistat për punësim, letrat profesionale të biznesit, si dhe shkathtësitë ndërpersonale, duke përfshirë dinamikën e grupit dhe punën ekipore.

- **Metodologjia e mësimdhënies**

Qëllimi i lëndës është t'i njoftojë studentët me qasjet themelore dhe metodat e mësimdhënies. Pritet që studentët të fitojnë njohuri dhe shkathtësi për përdorim të mjeteve për mësimdhënie aktive. Gjithashtu, lënda ofron qasje ndaj zhvillimit, mësimdhënies dhe të nxënit si koncepte, si dhe ndaj normave themelore të cilat mësimdhënësve do t'u mundësojnë të ligjërojnë mbi zhvillimin e mendimit. Përmes kësaj lënde, studentët do të përfitojnë bazë teorike dhe strategji, me çka do të mund ta zhvillojnë të menduarit e tyre kritik, si dhe të menduarit kritik të studentëve.

- **Krimi i organizuar**

Krimi i organizuar, si një disiplinë e re shqyrton format, shkaqet dhe masat për parandalimin dhe eliminimin e krimit të të gjitha llojeve dhe sferave. Rëndësi e veçantë u jepet teorive të krimit të organizuar, organizatave kriminale dhe formave të manifestimit.

- **Kriminaliteti kompjuterik**

Studentët do të fitojnë njohuri të avancuara mbi llojet më të reja të veprave penale që kryhen përmes kompjutorëve dhe rrjeteve të internetit si dhe me mënyrat bashkëkohore të parandalimit të krimit të tillë, që po zhvillhet gjithnjë e më shumë në shoqëritë e sotme digjitale. Do të analizohen krime të tilla si: mashtrimet kompjuterike, falsifikimet e suftuerit kompjuterik, si format e tjera të abuzimit të internetit për qëllime kriminale etj. Do të analizohet legjislati vendor i posareformuar dhe ndërkombëtar dhe do të fitohen njohuri mbi standardet dhe rrjedhat botërore në këtë lëmi.

- **Mjekësia ligjore**

Aftësimi i studentëve me njohuri të avancuara për shkencën forenzike ndaj veprave penale kundër jetës dhe shëndetit të njerëzve, si dhe me terminologjinë themelore që paraqet udhëzimin kyç për koordinimin dhe komunikimin ndërmjet departamenteve hetimore dhe gjyqësore. Nëpërmjet këtij moduli studenti do të jetë në gjendje të formulojë kërkesa, urdhësat dhe parashtesat të tjera midis gjykatës dhe ekspertëve të mjekësisë ligjore për lëshimin e urdhërave për lëndim trupor, për ekspertime mjeko-ligjore, urdhra për identifikimin e personave të gjallë, të kufomave dhe mbetjeve skeletore.

- **Dhuna në familje**

Përmes kësaj lënde, studenti do të ketë mundësi të njihet më tepër me llojet dhe kategoritë e dhunës në familje dhe si inkriminohet kjo në legjislati vendor dhe në konventat ndërkombëtare dhe çfarë ndihme është paraparë për viktimat e dhunës së këtyre.

- **Trafikimi me njerëz**

Trafikimi me njerëz është një formë e veçantë e krimit të organizuar dhe karakterizohet si skllavëri e ditëve të sotme. Ky tip serioz i krimit paraqet një shkëlqim të rëndë të të drejtave dhe lirive më thelbësore të njeriut, prandaj është i ndaluar dhe ndiqet në bazë të marrëveshjeve ndërkombëtare, me ligjet kombëtare dhe me mekanizmat e represionit. Qëllimi i kësaj lënde është t'i njoftojë studentët me aspektet teorike e praktike të avancuara të këtij fenomeni, duke analizuar konventat më të rëndësishme ndërkombëtare, ligjet dhe mekanizmat vendore në këtë fushë, si dhe me të kuptuarit e praktikës vendore gjyqësore që kanë të bëjnë me rastet e trafikimit me njerëz.